

PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
MAREK NIECHCIAŁ

DDK-61-16-06/JK

Warszawa, dn.25 maja 2007 r.

DECYZJA Nr DDK- 14 /2007

I.

Na podstawie art. 23f ust. 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r., Nr 244, poz. 2080, Dz.U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, Nr 170, poz. 1217) w związku z art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50 poz. 331) , po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu postępowania przeciwko Spółce Vision Film Distribution Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie w sprawie praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której mowa w art. 23a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów, polegającej na:

- niedopełnieniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez rozpowszechnianie nieprawdziwych, w świetle art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz.U. z 2006 r. Nr 90 poz. 631, Nr 121 poz. 843, Nr 21 poz. 164) informacji na temat zakresu prawnoautorskiej ochrony egzemplarzy utworów wprowadzanych do obrotu przez Vision Film Distribution Sp. z o.o z siedzibą w Warszawie na nośnikach w postaci płyt DVD oraz zakresu przysługujących konsumentom uprawnień wynikających z dozwolonego użytku utworów oraz

- zamieszczaniu na utworach, utrwalonych na nośnikach w postaci płyt DVD wprowadzanych do obrotu przez Spółkę Vision Film Distribution Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oraz opakowaniach tych utworów oznaczeń mogących wprowadzać w błąd na temat zakresu dozwolonego korzystania z nich przez konsumentów, co może stanowić czyn nieuczciwej konkurencji, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jednolity Dz.U. z 2003 r. Nr 153 poz. 1503, Dz.U. z 2004 r. Nr 96 poz. 959, Nr 162 poz. 1693, Nr 172 poz. 1804, Dz. U. z 2005 r. Nr 10 poz. 68).

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na Vision Film Distribution Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie obowiązek wykonania zobowiązania, polegającego na:

1. Zmianie zamieszczanej przez Vision Film Distribution Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie informacji i opatrywania wszystkich nowo wprowadzanych do obrotu utworów informacją o następującej treści *„Wszelkie prawa są zastrzeżone chyba, że właściciel praw autorskich udzieli wyraźnej licencji. Niniejsza płyta DVD obejmująca również ścieżkę dźwiękową przeznaczona jest wyłącznie do własnego użytku osobistego. Z wyjątkiem sytuacji dopuszczalnych przez prawo lub uzyskania zgody uprawnionego z tytułu praw autorskich, jakiegokolwiek powielanie, montaż*

wyświetlanie, wypożyczanie, publiczne pokazy czy inne rozpowszechnianie zawartości tej płyty DVD lub jej fragmentów czy części jest bezwzględnie zabronione. Niniejsza płyta DVD nie może być przedmiotem eksportu, odsprzedaży czy dystrybucji i sprzedaży handlowej bez uzyskania odpowiedniej licencji.”

2. Umieszczeniu banera na stronie głównej swojej strony internetowej www.vision.pl informującego nabywców o nowym tekście informacji wskazanej w pkt. 1.

II.

Na podstawie art. 23f ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r., Nr 244, poz. 2080, Dz.U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, Nr 170, poz. 1217) w związku z art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50 poz. 331) **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustala następujące terminy wykonania przez Vision Film Distribution Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie zobowiązań, o których mowa w pkt. I niniejszej decyzji:**

1. Zmiana zamieszczanej przez Vision Film Distribution Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie informacji, o której mowa w pkt. I - 1 nastąpi od dnia 1 czerwca 2007 r.
2. Baner, o którym mowa w pkt. I - 2 będzie widoczny na stronie internetowej www.vision.pl od dnia 24 maja 2007 r. do dnia 14 czerwca 2007 r.

III.

Na podstawie art. 23 f ust. 3 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (tekst jednolity Dz. U. z 2005 r., Nr 244, poz. 2080, Dz.U. z 2006 r. Nr 157, poz. 1119, Nr 170, poz. 1217) w związku z art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r. Nr 50 poz. 331), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nakłada na Vison Film Distribution Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie obowiązek złożenia w terminie do dnia 1 lipca 2007 r. informacji o stopniu realizacji zobowiązań, o których mowa w pkt. I niniejszej decyzji poprzez dostarczenie dokumentów świadczących o zmianie kwestionowanej przez Prezesa UOKiK praktyki.

UZASADNIENIE

W dniu 17 lipca 2006 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej „Prezesem UOKiK”), otrzymał od Rzecznika Praw Obywatelskich, pismo z prośbą o zbadanie, czy przedstawione w piśmie działanie Spółki Vison Film Distribution Sp. z o.o. (zwanej dalej „Vision” lub „Spółką”), polegające na rozpowszechnianiu informacji na temat zakresu prawnoautorskiej ochrony egzemplarzy wprowadzanych przez Spółkę do obrotu utworu w postaci filmu Belle de Jour utrwalonego na nośniku w postaci płyty DVD oraz zakresie przysługujących konsumentom uprawnień wynikających z dozwolonego użytku utworów nie stanowi praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23 a ust. 2

ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Niepokój Rzecznika Praw Obywatelskich wzbudziło literalne brzmienie informacji zamieszczanych na płytach przez Vision. Na wprowadzanych do obrotu w Polsce płytach widnieje bowiem informacja, zgodnie z którą: „(...) Płyta DVD przeznaczona tylko do użytku domowego. Wszystkie inne prawa są zastrzeżone. Użytkowanie płyty w takich miejscach jak: hotele, autobusy (...) szpitale, szkoły itp. możliwe jest tylko po uzyskaniu zezwolenia od dystrybutora. Nieautoryzowane (...) kopiowanie, wypożyczanie, wymiana (...) jest zabronione. Naruszenie wyżej wymienionych zastrzeżeń grozi sankcjami cywilnymi i karnymi z pozbawieniem wolności włącznie.”

Dowód: *Pismo Rzecznika Praw Obywatelskich do Prezesa UOKiK z dnia 6 lipca 2006 r. (sygn. pisma 523925-XX-06/NK) - dowód nr 1.*

W związku z uzyskanymi informacjami, Prezes UOKiK postanowieniem z dnia 18 sierpnia 2006 r., wszczął z urzędu postępowanie przeciwko Vision w związku z podejrzeniem dopuszczenia się przez Spółkę praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na:

- 1) rozpowszechnianiu nieprawdziwych informacji na temat zakresu prawnoautorskiej ochrony egzemplarzy wprowadzanych przez Spółkę do obrotu utworów utrwalonych na nośnikach w postaci płyt DVD oraz zakresu przysługujących konsumentom uprawnień wynikających z dozwolonego osobistego użytku utworów, co może stanowić działanie bezprawne w świetle przepisu artykułu 23 ust. 1 zd. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2006 r. Nr 90 poz. 631) o prawie autorskim i prawach pokrewnych, które jako godzące w zbiorowe interesy konsumentów może wypełniać przesłanki praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, oraz
- 2) oznaczaniu wprowadzanych przez Spółkę do obrotu utworów utrwalonych na nośnikach w postaci płyt DVD poprzez zamieszczanie na nich nieprawdziwych i mogących wprowadzać konsumentów w błąd informacji na temat zakresu prawnoautorskiej ochrony egzemplarzy tych utworów oraz zakresu dozwolonego korzystania z nich przez konsumentów, co może stanowić delikt nieuczciwej konkurencji zdefiniowany w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2003 r., Nr 153 poz. 1503 z późn. zm.) o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji, który jako godzący w zbiorowe interesy konsumentów może wypełniać przesłanki praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów w rozumieniu art. 23a ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nienależytego informowania przez Vision konsumentów o zakresie prawnoautorskiej ochrony egzemplarzy utworów wprowadzanych przez nią do obrotu.

Ponadto, postanowieniem z dnia z dnia 18 sierpnia 2006 r., działając na podstawie art. 123 kodeksu postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz.U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) w związku z art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, Prezes UOKiK zaliczył w poczet dowodów informacje zawarte w następujących dokumentach:

1. *Pismo Rzecznika Praw Obywatelskich do Prezesa UOKiK z dnia 6 lipca 2006 r. (sygn. pisma 523925-XX-06/NK.)*

2. *Kopię okładki płyty filmu Belle De Jour utrwalonego na nośniku w postaci płyty DVD wprowadzanej do obrotu przez Vison, stanowiącą załącznik do pisma Rzecznika Praw Obywatelskich do Prezesa UOKiK z dnia 6 lipca 2006 r.*

Postanowienie o wszczęciu postępowania wraz z zawiadomieniem zostało przesłane do Spółki w dniu 18 sierpnia 2006 r.

Ponadto, postanowieniem z dnia 7 marca 2007 r. Prezes UOKiK dokonał zmiany postanowienia z dnia 18 sierpnia 2006 r. o wszczęciu postępowania o stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów poprzez doprecyzowanie zarzutów stawianych Spółce, w taki sposób iż postępowanie toczyło się w sprawie podejrzenia stosowania przez Spółkę Vision Film Distribution Sp. z o.o. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na:

- 1) niedopełnieniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez rozpowszechnianie nieprawdziwych, w świetle art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz.U. z 2006 r. Nr 90 poz. 631, Nr 121 poz. 843, Nr 21 poz. 164) informacji na temat zakresu prawnoautorskiej ochrony wprowadzanych do obrotu przez Spółkę Vision Film Distribution Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie egzemplarzy utworów na nośnikach w postaci płyt DVD oraz zakresu przysługujących konsumentom uprawnień wynikających z dozwolonego użytku utworów oraz
- 2) zamieszczaniu na utworach utrwalonych na nośnikach w postaci płyt DVD wprowadzanych do obrotu przez Spółkę Vision Film Distribution Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oraz na opakowaniach tych utworów oznaczeń mogących wprowadzać w błąd na temat zakresu dozwolonego korzystania z nich przez konsumentów, co może stanowić czyn nieuczciwej konkurencji, o którym mowa w art. 10 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2003 r. Nr 153 poz. 1503, Dz.U. z 2004 r. Nr 96 poz. 959, Nr 162 poz. 1693, Nr 172 poz. 1804, Dz.U. z 2005 r. Nr 10 poz. 68) o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

W odpowiedzi na zawiadomienie o wszczęciu postępowania z dnia 18 sierpnia 2007 r., pismem z dnia 4 września 2006 r. Spółka odniosła się do zarzutów Prezesa UOKiK oraz złożyła obszernie wyjaśnienia w sprawie.

Zawiadomieniem z dnia 18 sierpnia 2006 r., Prezes UOKiK wezwał Spółkę w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących tego, co Spółka rozumie pod pojęciem „autoryzowanego korzystania z utworu”. W odpowiedzi Spółka wyjaśniła m.in., iż „pod pojęciem „autoryzowane korzystanie z utworu” rozumie, zgodnie z semantyką języka polskiego, korzystanie z utworu, na które wyraziła zgodę jako podmiot autorsko — uprawniony. Zgodnie z zasadami języka polskiego rzeczownik „autoryzacja” i czasownik „autoryzować” odnoszą się do zezwolenia na korzystanie z utworu — i tak też należy je rozumieć. Strona pod pojęciem „autoryzowane korzystanie z utworu” rozumie również takie korzystanie, do którego uprawnia przepis szczególny ustawy (w tym bowiem zakresie zgoda uprawnionego — Strony - zostaje zastąpiona treścią przepisu), a zatem także korzystanie na podstawie przepisów o dozwolonym użytku.” Ponadto, Vison wskazało, iż pod pojęciem „użytek domowy” rozumie sposób korzystania wyłącznie na potrzeby nabywcy oraz osób pozostających

z nim w wspólnocie domowej lub związane stosunkiem towarzyskim; przy czym określenie to należy rozpatrywać w kontekście art. 67 ust. 1 Prawa autorskiego, gdzie wyraźnie wskazano, iż twórca (podmiot uprawniony) może udzielić upoważnienia do korzystania z utworu na wymienionych w umowie polach eksploatacji z określeniem zakresu, miejsca i czasu tego korzystania. Podmiot rozporządzający utworem może zatem określić cel w jakim dokonuje tego rozporządzenia, a tym samym wskazać, że korzystanie może odbywać się tylko dla celów „użytku domowego” czy też prywatnego, bez prawa do korzystania na innych polach eksploatacji (np. publiczne wyświetlanie, nadawanie czy reemisja, najem). Konsument zakupując egzemplarz utworu audiowizualnego nabywa dwa prawa. Po pierwsze nabywa prawo własności nośnika, a po drugie nabywa prawo do korzystania z utworu w granicach określonych przez zbywcę na podstawie art. 67 ust. 1 Prawa autorskiego oraz w granicach określonych przez przepisy szczególne. Należy bowiem zwrócić uwagę, że wprowadzenie do obrotu egzemplarza utworu nie powoduje, iż podmiot autorsko — uprawniony traci kontrolę nad sposobem korzystania z tego utworu. Wyczerpaniu, na podstawie art. 51 ust. 3 Prawa autorskiego ulega jedynie prawo wprowadzania do obrotu, pozostałe zaś uprawnienia autorskie pozostają przy uprawnionym. Należy przy tym zaznaczyć, że kwestie związane z treścią umowy dotyczącej zakresu prawa korzystania z utworu utrwalonego na płycie DVD) nabywanej przez konsumenta, mają odrębny charakter od dozwolonego użytku, który nie podlega regulacji umownej.”

W trakcie postępowania odbyły się dwa spotkania, których celem było przedstawienie stanowiska Spółki w odniesieniu do zarzutów Prezesa UOKiK (tj. w dniu 9 stycznia 2007 r. oraz 5 kwietnia 2007 r.). Podczas spotkania w dniu 5 kwietnia 2007 r., Pełnomocnik Spółki, wyraził w imieniu Vision gotowość do dobrowolnego dokonania zmiany kwestionowanej przez Prezesa UOKiK praktyki. Spółka wyraziła gotowość do zaprzestania oznaczania wprowadzanych przez siebie do obrotu utworów utrwalonych na nośnikach w postaci płyt DVD, w sposób zakwestionowany przez Prezesa UOKiK.

Pełnomocnik Vision, w swoim piśmie z dnia 18 kwietnia 2007 r. podtrzymał gotowość dobrowolnej zmiany kwestionowanych oznaczeń i przedstawił treść nowego ostrzeżenia, dotyczącego praw autorskich. Ponadto Spółka zaproponowała szczegółowy harmonogram zmiany stosowanej praktyki, w tym w szczególności zobowiązała się, że „nowa informacja [odnosząca się do prawno-autorskiej ochrony utworów – dodane UOKiK] będzie zamieszczana na wszystkich nowo-wprowadzanych do obrotu filmach, które zostaną wprowadzone do obrotu począwszy od dnia 1 czerwca 2007 r. Nowa informacja będzie również umieszczana na nośnikach w postaci płyt DVD dotyczących starych tytułów (tj. tytułów, które zostały wprowadzone do obrotu do dnia 1 czerwca 2007 roku), jeżeli po dniu 1 czerwca 2007 roku do obrotu zostaną wprowadzone nowe nośniki płyt DVD, wyprodukowane po dacie wskazanej w pkt. 1 powyżej [tj. 1 czerwca 2007 – dodane – UOKiK] (...) Ponadto, Spółka zobowiązała się, iż „umieści na swojej stronie internetowej www.vision.pl dobrze widoczny banner informujący o nowym brzmieniu informacji na temat zakresu prawnoautorskiej ochrony wprowadzonych do obrotu przez Spółkę egzemplarzy utworów na nośnikach w postaci płyt DVD. Ten banner będzie umieszczony począwszy od dnia 24 maja 2007 r. (czyli 7 dni przed zmianą informacji) i pozostanie na stronie www.vision.pl co najmniej do dnia 14 czerwca 2007 r.”.

Ponadto, Pełnomocnik Spółki w piśmie z dnia 18 kwietnia 2007 r. zaproponował nową treść informacji dotyczącej praw autorskich i dozwolonego osobistego użytku, o następującej treści:

„Wszelkie prawa są zastrzeżone chyba, że właściciel praw autorskich udzieli wyraźnej licencji. Niniejsza płyta DVD obejmująca również ścieżkę dźwiękową przeznaczona jest wyłącznie do własnego użytku osobistego. Z wyjątkiem sytuacji dopuszczalnych przez prawo lub uzyskania zgody uprawnionego z tytułu praw autorskich, jakiegokolwiek powielanie, montaż wyświetlanie, wypożyczanie, publiczne pokazy czy inne rozpowszechnianie zawartości tej płyty DVD lub jej fragmentów czy części jest bezwzględnie zabronione. Niniejsza płyta DVD nie może być przedmiotem eksportu, odsprzedaży czy dystrybucji i sprzedaży handlowej bez uzyskania odpowiedniej licencji”

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 10 ustawy Kodeks postępowania administracyjnego, Spółka przed wydaniem decyzji miała możliwość wypowiedzenia się, co do zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Prezes UOKiK ustalił, co następuje:

Spółka Vision Film Distribution Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, z siedzibą w Warszawie, została zarejestrowana w Rejestrze Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 22 czerwca 2005 r. pod numerem KRS 0000075283. Przedmiotem działalności Spółki jest: m.in. produkcja filmów i nagrań wideo, projekcja filmów, reklama, reprodukcja nagrań dźwiękowych, reprodukcja nagrań wideo oraz rozpowszechnianie filmów i nagrań wideo.

Dowód: *odpis z KRS o numerze 0000075283 – dowód nr 2.*

W ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej Vision Film Distribution wprowadza do obrotu na terytorium RP między innymi utwory utrwalone na nośnikach w postaci płyt DVD. Wprowadzone przez Spółkę płyty opatrzone są ostrzeżeniem prawoautorskim następującej treści: *„Płyta DVD przeznaczona tylko do użytku domowego. Wszystkie inne prawa są zastrzeżone. Użytkowanie płyty w takich miejscach jak: hotele, autobusy, statki, pociągi, samoloty, kluby, szpitale, szkoły itp. możliwe jest tylko po uzyskaniu zezwolenia od dystrybutora. Nieautoryzowane eksportowanie, importowanie, rozpowszechnianie, kopiowanie, wypożyczanie, wymiana, odsprzedaż, wynajem, leasing, wykorzystywanie do pokazów publicznych, nadawanie telewizyjne całości lub fragmentów treści tej płyty jest zabronione. Naruszenie wyżej wymienionych zastrzeżeń grozi sankcjami cywilnymi i karnymi z pozbawieniem wolności włącznie.”*

Dowód: *kopia informacji zamieszczonej na płycie DVD filmu Belle de Jour wprowadzanej do obrotu przez Vison - dowód nr 3.*

Prezes UOKiK zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 23 a ust. 1 zd. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy.

Do stwierdzenia, iż dana praktyka narusza zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest kumulatywne spełnienie dwóch przesłanek:

I – działanie przedsiębiorcy jest bezprawne,

II – działanie przedsiębiorcy godzi w zbiorowe interesy konsumentów.

Ad I

Zgodnie z art. 23a ust. 1 przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy. Bezprawność cechuje natomiast sprzeczność postępowania z powszechnie obowiązującymi normami prawa. Prawnie relewantne jest natomiast stwierdzenie, czy działanie to było zawinione. Ponadto, norma art. 23a w ust. 2 tego przepisu wymienia przykładowe działania, które stanowią praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Do działań takich, ustawodawca zalicza w szczególności: delikty nieuczciwej konkurencji zdefiniowane w przepisach odrębnych.

W sprawie niniejszej, w ocenie Prezesa UOKiK istota bezprawności działań Spółki polegała na:

- niedopełnieniu obowiązku udzielania konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji poprzez rozpowszechnianie nieprawdziwych, w świetle art. 23 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz.U. z 2006 r. Nr 90 poz. 631, Nr 121 poz. 843, Nr 21 poz. 164) informacji na temat zakresu prawnoautorskiej ochrony egzemplarzy utworów wprowadzanych do obrotu przez Vision Film Distribution Sp. z o.o z siedzibą w Warszawie utworów na nośnikach w postaci płyt DVD oraz zakresu przysługujących konsumentom uprawnień wynikających z dozwolonego użytku utworów oraz

- zamieszczaniu na utworach, utrwalonych na nośnikach w postaci płyt DVD wprowadzanych do obrotu przez Spółkę Vision Film Distribution Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie oraz opakowaniach tych utworów oznaczeń mogących wprowadzać w błąd na temat zakresu dozwolonego korzystania z nich przez konsumentów, co może stanowić czyn nieuczciwej konkurencji, o którym mowa w art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (tekst jednolity Dz.U. z 2003 r. Nr 153 poz. 1503, Dz.U. z 2004 r. Nr 96 poz. 959, Nr 162 poz. 1693, Nr 172 poz. 1804, Dz. U. z 2005 r. Nr 10 poz. 68).

Ad 1

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych bez zezwolenia twórcy, wolno nieodpłatnie korzystać z już rozpowszechnionego utworu w zakresie własnego użytku osobistego. Przy czym, na mocy dyspozycji ust. 2 tej normy, zakres własnego użytku osobistego obejmuje korzystanie z pojedynczych egzemplarzy utworów przez krąg osób pozostających w związku osobistym, w szczególności pokrewieństwa, powinowactwa lub stosunku towarzyskiego.

Literalne brzmienie informacji zamieszczanych na płytach przez Vison, w tym w szczególności informacja, zgodnie, z którą: *„Płyta DVD przeznaczona tylko do użytku domowego. Wszystkie inne prawa są zastrzeżone. (...) Nieautoryzowane (...) kopiowanie (...) jest zabronione. Naruszenie wyżej wymienionych zastrzeżeń grozi sankcjami cywilnymi i karnymi z pozbawieniem wolności włącznie”*, nie znajduje

uzasadnienia w świetle obowiązujących przepisów odnoszących się do zakresu dozwolonego osobistego użytku. Świadczy to jednoznacznie o fakcie, iż intencją Spółki jest informowanie konsumentów o niedopuszczalności wymiany płyty z sąsiadem (na jeden seans) czy skopiowanie od niego płyty na własny użytek. Co więcej konsument mógł dojść do przekonania, że samo wyświetlanie filmu w domu i oglądanie go w towarzystwie znajomych bądź krewnych narusza wyłączne prawa Spółki.

Zapis odnoszący się do praw wyłącznych Vision nie znajduje żadnego uzasadnienia w świetle obowiązujących przepisów ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. W ocenie Prezesa UOKiK, literalne brzmienie informacji zamieszczonych przez Vision może spowodować niebezpieczeństwo wprowadzenia w błąd konsumentów.

W ocenie Prezesa UOKiK, z uwagi na dyspozycję normy art. 23 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych praktyka Vision powodowała dezinformację konsumentów, a tym samym stanowiła próbę praktycznego ograniczenia ich praw wynikających z zagwarantowanego im przez ustawodawcę dozwolonego osobistego użytku rozpowszechnianych za zgodą twórcy utworów. W ocenie Prezesa UOKiK, literalne brzmienie informacji zamieszczonych przez Spółkę, mogło powodować niebezpieczeństwo wprowadzenia w błąd po stronie konsumentów. Podkreślenia wymaga ponadto fakt, iż w doktrynie brak jest uzasadnionych wątpliwości, co do przesłanek uzasadniających wprowadzanie konsumentów w błąd. Konfuzję w świadomości klientów może spowodować nie tylko zamieszczenie niezgodnych z prawem informacji, ale także zamieszczenie informacji prawdziwych, jednak w sposób niejednoznaczny lub z pominięciem pewnych faktów, które powinny być podane do wiadomości konsumentów. O wprowadzającym w błąd charakterze informacji decyduje bowiem możliwy sposób odbioru informacji przez konsumentów, a nie tylko jej obiektywna treść. W literaturze przedmiotu podkreśla się również, iż o wprowadzającym w błąd oznaczeniu decyduje całokształt okoliczności, w jakich towar dociera do konsumenta oraz wrażenie jakie wywołuje na konsumentach poprzez umieszczone na nim napisy i oznaczenia.

Ponadto, norma art. 23a w ust. 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów wymienia przykładowe działania, które stanowią praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów. Do działań takich, ustawodawca zalicza w szczególności naruszenie obowiązku udzielenia konsumentom rzetelnej, prawdziwej i pełnej informacji.

W ocenie Prezesa UOKiK, literalne brzmienie informacji zamieszczanych przez Spółkę na okładkach utworów utrwalonych na nośnikach w postaci płyt DVD sugeruje konsumentom, iż utwory te korzystają z ochrony prawnoautorskiej w zakresie szerszym, niż wynika to z brzmienia przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. W szczególności informacja zamieszczona przez Spółkę na opakowaniach płyt może powodować u konsumentów mylne i niesprawiedliwione stanem prawnym przekonanie, iż korzystanie z przedmiotowych utworów w granicach dozwolonego osobistego użytku zdefiniowanego w art. 23 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych może naruszać wyłączne prawa Vision lub innych podmiotów, którym przysługują autorskie prawa majątkowe do przedmiotowych utworów, a tym samym grozić konsumentom sankcjami cywilnymi i karnymi, co w ocenie Prezesa UOKiK stanowi działanie bezprawne.

Ad 2

Ponadto, w ocenie Prezesa UOKiK, zachowanie Spółki polegające na oznaczaniu wprowadzanych przez Spółkę do obrotu utworów zastrzeżeniem prawnoautorskim, zgodnie z którym zakazane jest jakiekolwiek korzystanie w sposób nieautoryzowany z utworów, stanowi działanie nierzetelne i wprowadzające w błąd, co do sytuacji prawnej utworu. Zgodnie bowiem z definicją literalną zwrotu „korzystanie w sposób autoryzowany” pod pojęciem tym należy rozumieć korzystanie pod warunkiem uzyskania uprzedniej zgody autora. Przy czym, zgodnie z art. 23 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, zgoda taka nie jest wymagana w przypadku korzystania przez konsumentów z rozpowszechnianych egzemplarzy utworu w zakresie użytku osobistego.

W przedmiotowym stanie faktycznym działania Spółki można zaklasyfikować jako nierzetelne i niezgodne z prawdą informowanie o sytuacji prawnej utworów wprowadzanych przez nią do obrotu, co wypełnia tym samym przesłanki czynu nieuczciwej konkurencji zdefiniowanego w art. 10 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji. Zgodnie bowiem z dyspozycją tego przepisu czynem nieuczciwej konkurencji jest takie oznaczanie towarów lub usług albo jego brak, które może wprowadzać klientów w błąd między innymi co do innych istotnych cech towarów albo usług. A za taką istotną informację uznać należy w szczególności, zdaniem Prezesa UOKiK, sytuację prawnoautorską utworu oraz dozwolonych form eksploatacji przez konsumenta zakupionego utworu. Podkreślenia wymaga fakt, iż o wprowadzającym w błąd charakterze informacji decyduje przede wszystkim możliwy sposób odbioru informacji przez konsumentów, a nie tylko jej obiektywna treść. W literaturze przedmiotu podkreśla się bowiem, iż ocenie powinien być poddany całokształt okoliczności, w jakich towar dociera do konsumenta oraz wrażenie jakie wywołuje na konsumentach poprzez umieszczone na nim napisy i oznaczenia.

Ponadto, w ocenie Prezesa UOKiK, działanie faktyczne zmierzające do spowodowania u konsumentów mylnego przekonania, co do zakresu przysługujących im uprawnień są szczególnie niebezpieczne w kontekście obserwowanych ostatnio tendencji wzrostu znaczenia praw własności intelektualnej w dobie cyfrowych środków przekazu zmierzających w kierunku osłabienia pozycji konsumenta dóbr kultury, zawężając prawo do dozwolonego użytku prywatnego i publicznego dóbr kultury. Działanie takie w ocenie Prezesa UOKiK uznać należy za bezprawne.

Ad II

Dla stwierdzenia, że dane działania przedsiębiorcy stanowią praktykę naruszającą zbiorowy interes konsumentów konieczne jest nie tylko wykazanie, iż dana praktyka jest bezprawna, ale również narusza zbiorowy interes konsumentów. Ustawa o ochronie konkurencji i konsumentów, nie definiuje od strony pozytywnej pojęcia „zbiorowego interesu konsumentów”, wskazuje jedynie od strony negatywnej przesłanki uniemożliwiającej uznanie danego działania za praktykę naruszającą zbiorowy interes konsumentów. Zbiorowy interes konsumentów oznacza, iż bezprawne działanie przedsiębiorców dotyczy lub może dotyczyć nieograniczonej liczby konsumentów. Zgodnie z przepisami ww. ustawy, nie stanowi zbiorowego interesu konsumentów suma

indywidualnych interesów konsumentów. Naruszenie zbiorowego interesu konsumentów oznacza zatem narażenie na uszczerbek interesów znacznej grupy lub wszystkich konsumentów, poprzez stosowaną przez przedsiębiorcę praktykę, obejmującą tak działania, jak i zaniechania. Ponadto, godzenie w zbiorowe interesy konsumentów może polegać zarówno na ich naruszeniu, jak i zagrożeniu im.

Do stwierdzenia naruszenia zbiorowych interesów konsumentów istotne jest ustalenie, iż konkretne działanie przedsiębiorcy nie ma ściśle określonego adresata, lecz jest kierowane do nieoznaczonego z góry kręgu podmiotów.

W sprawie niniejszej zarzucane przedsiębiorcy działanie mogło w oczywisty sposób dotknąć interesów nieograniczonego kręgu klientów, którzy dokonują lub mogą dokonać zakupu utworów utrwalonych na nośnikach w postaci płyt DVD dystrybuowanych przez Spółkę, co tym samym uzasadnia legitymację Prezesa UOKiK do wystąpienia przeciwko Vision w interesie publicznym, w związku z naruszeniem przez Spółkę zbiorowego interesu konsumentów.

Mając powyższe na uwadze, za uprawdopodobnione należy uznać, że działanie Spółki stanowiło praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów, w rozumieniu art. 23 a ust. 1 i 2 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Jednocześnie, w trakcie toczącego się postępowania, Spółka zobowiązała się do podjęcia działań zmierzających do zaprzestania stosowania kwestionowanej przez Prezesa UOKiK praktyki i przedstawiła szczegółowy harmonogram planowanych zmian w tym zakresie. Zgodnie, z którym Spółka:

„Nowa informacja [odnosząca się do prawnoprawno-autorskiej ochrony utworów – dodane UOKiK] będzie zamieszczana na wszystkich nowo-wprowadzanych do obrotu filmach, które zostaną wprowadzone do obrotu począwszy od dnia 1 czerwca 2007 r. Nowa informacja będzie również umieszczana na nośnikach w postaci płyt DVD dotyczących starych tytułów (tj. tytułów, które zostały wprowadzone do obrotu do dnia 1 czerwca 2007 roku), jeżeli po dniu 1 czerwca 2007 roku do obrotu zostaną wprowadzone nowe nośniki płyt DVD, wyprodukowane po dacie wskazanej w pkt. 1 powyżej [tj. 1 czerwca 2007 – dodane – UOKiK] (...) Ponadto, Spółka zobowiązała się, iż „umieści na swojej stronie internetowej www.vision.pl dobrze widoczny banner informujący o nowym brzmieniu informacji na temat zakresu prawnoprawnoautorskiej ochrony wprowadzonych do obrotu przez Spółkę egzemplarzy utworów na nośnikach w postaci płyt DVD. Ten banner będzie umieszczony począwszy od dnia 24 maja 2007 r., (czyli 7 dni przed zmianą informacji).

W stanie faktycznym niniejszej sprawy, w związku ze zobowiązaniem się Spółki do dokonania zmiany kwestionowanych w trakcie postępowania działań i uznaniem przez Prezesa UOKiK, iż zobowiązanie się Spółki w przedmiotowym zakresie stanowi wystarczającą gwarancję zaprzestania naruszania praw konsumentów, Prezes UOKiK nałożył na Spółkę, działając na podstawie art. 23f ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, obowiązek wykonania zobowiązania złożonego przez Spółkę w piśmie z dnia 18 kwietnia 2007 r.

Wobec powyższego, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Od niniejszej decyzji, na podstawie art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 479²⁸ § 2 Kodeksu postępowania cywilnego, przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – XVII Wydziału Ochrony Konkurencji i Konsumentów za pośrednictwem Prezesa Urzędu, w terminie dwóch tygodni od dnia jej doręczenia.

Otrzymują:

1. Mecenas Jacek Łempicki
Pełnomocnik Spółki
Vision Film Distribution Sp. z o.o.
Kancelaria Adwokacka
ul. Warecka 5/7 lok 23
00-034 Warszawa

2. a/a